

VELIKE LAŠČE

Krajevna skupnost se predstavi

Krajevna skupnost Velike Lašče bo 19. septembra praznovala svoj krajevni praznik. Ni torej naključje, da smo se namenili teh krajevni skupnosti posvetiti nekaj prostora v našem glasilu.

okraj Kočevje.

Od 1952. leta pa do 1960. so bile Velike Lašče samostojna občina, ki se je nato priključila občini Rudnik in potem kot krajevno skupnost občini Ljubjana Vič-Rudnik.

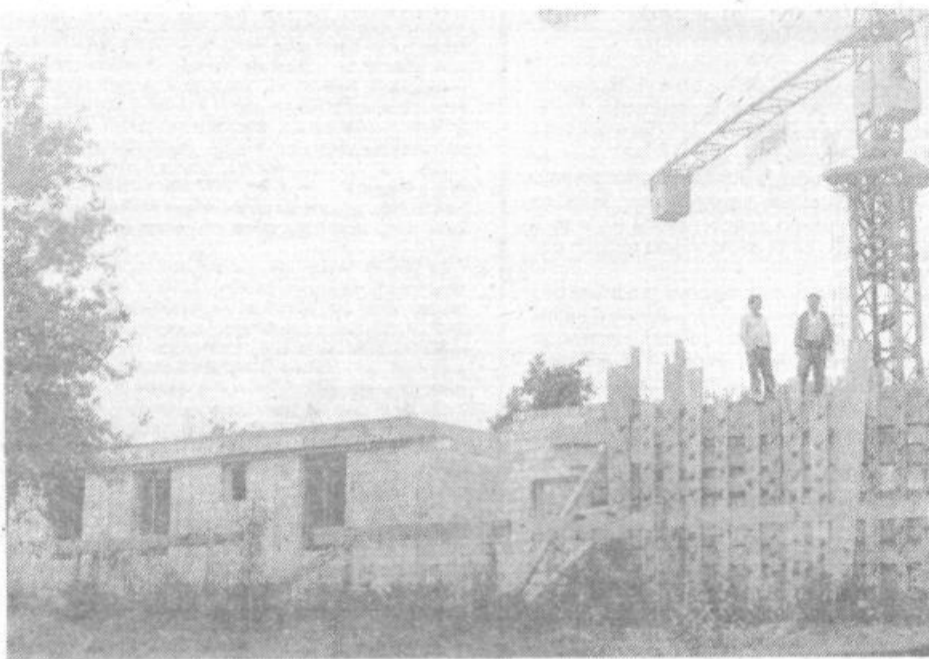
na Tabor, Ljubljanske mlekarne-trgovina, železnica, pa šola, vrtec, zdravstveni obrat in pošta. Okoli 260 ljudi je torej zaposlenih v domačem kraju.

V slogi je moč in napredek

Po drugi svetovni vojni so krajanji sklenili kraj obogatiti z gradnjo vodovoda in rekonstrukcijo poti, ki povezujejo vasi s centrom Velikih Lašč.

»Pri tem so nam delovne organizacije in občinska uprava stali ob strani in nam veliko pomagali«, je pripovedoval Franc Rigler. »V krajevni skupnosti imamo 61800 metrov vsega vodovoda. 1974. leta smo zgradili vodovod Uzmani - Velike Lašče, dolg 12054 metrov. Vodovod teče po izredno težkem, hribovitem terenu. Izvir Uzmani je namreč na 654 metrih nadmorske višine. Vodovod je bil zgrajen s prostovoljnimi delom krajanov. Občinska skupščina nam je plačala cevi, vse ostale stroške - tudi čistilno napravo - pa so plačali porabniki vode sami. Po predračunu je vodovod stal staro milijardo in dvesto milijonov,« nam je povedal predsednik skupščine krajevne skupnosti.

V zadnjem času so rekonstruirali 33 kilometrov poti, tako da je v vse vasi omogočen dostop intervencijskih vozil. »To je bilo mogoče, ker so krajanji brezplačno odstopili zemljišča, ker so veliko naredili s prostovoljnimi delom, ker so 53 odstotkov vseh potrebnih sredstev prispevali krajanji sami.

Dela zares nismo imeli težkega. Franc Rigler, predsednik skupščine krajevne skupnosti, nam je namreč vedel povedati prav vse, kar nas je zanimalo.

Velike Lašče so imele pred vojno 719 prebivalcev. 1913. leta so postale trg in tako pridobile svoj grb. V kraljevini Jugoslaviji je bila občina Velike Lašče druga po velikosti. Za ilustracijo naj povemo, da je imela 13 gostiln, nekaj špecerij, sodišče, zapore,...

Po drugi svetovni vojni, ko so bili ustanovljeni krajevni ljudski odbori so Velike Lašče spadale pod okraj Grosuplje, nekaj kasneje pa pod

Danes je v tej krajevni skupnosti 44 vasi in 4 zaselki, v njej živi 2280 prebivalcev. Imajo pa le eno gostilno in en bife.

Prebivalcev ta krajevna skupnost resda nima veliko, je pa zato toliko večja po obsegu. Meji na Cerknico, Ribnico in Grosuplje.

Sicer pa so Velike Lašče izrazito kmetijsko področje s 40 čistimi kmeti kooperanti in številnimi polkmeti, ki so člani zadruga in imajo od 2-5 glav živine.

Sicer pa je 366 prebivalcev zaposlenih izven kraja. V domačem kraju nudijo zaposlitev obrat IGO, KZ Velike Lašče, Gozdna uprava, trgovina

Leta 1981. so adaptirali Zadrugi dom, sedaj imenovan Levstikov dom. S tem so poživili kulturno življenje v kraju. V tem domu delujejo številna društva, od pevcev, do dramske skupine, TVD Partizana, planinskega društva, turističnega društva, ... Aktivno je tudi Gasilsko društvo, ki se že veseli novega gasilskega doma, ki naj bi bil predan v uporabo do konca leta. Za ta gasilski dom so kajpak prispevali tudi krajanji - vsako gospodinjstvo od 100-200 starih tisočakov, 150 starih milijonov je prispeval RIKO Ribnica. Gasilski dom bo služil tudi potrebam SLO in CZ.

Trenutno je v gradnji Zdravstveni dom - objekt iz sredstev tretjega samopriskevka. Ob zdravstvenem domu bo tudi lekarna. Vendar pa sredstva samopriskevka Ljubljančanov, namenjena za ta objekt ne zadostujejo, zato tudi zanj krajanji zbirajo po 200 starih tisočakov na gospodinjstvo. Tokrat ne samo krajanji Velikih Lašč ampak tudi Roba in Turjaka. Upajo, da bo 15. januarja zdravstveni dom predan v uporabo.

Želja krajanov je, da bi vsaka vas imela telefonsko povezavo. Zato so krajanji na svoje breme vzeli postavitve celotnega 40 kilometrov dolgega telefonskega omrežja. Na območju Velikih Lašč so postavili 1138 drogov, v upanju, da bodo leta 1985, zares telefoni tudi oživeli.

Gradijo pa tudi cesto Logarji-Zgončje, za katero se je našlo kar pet investitorjev. Končana naj bi bila že letos oktobra.

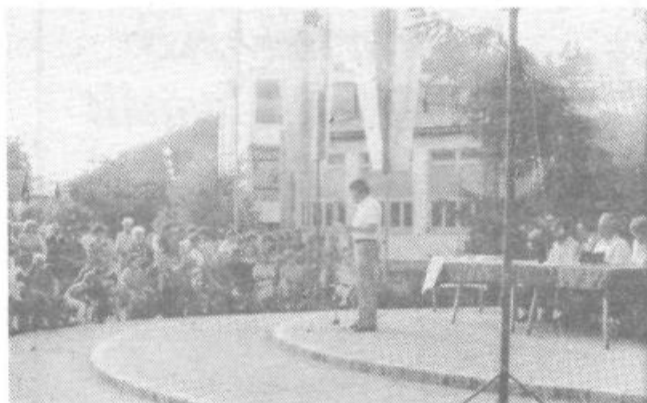
To pa še zdaleč ni vse. »Krajanji si želimo več delovnih mest. Gradnja obrata kovinske industrije - RIKO Ribnica bi nam odprl 400 novih delovnih mest. Upamo, da realizacija tega načrta ne bo padla v vodo. Sicer pa je trenutno naš največji problem«, je nadaljeval Franc Rigler, »regulacija struge Raščice, Karlivščice in Robarke. Gre za dolinske, zamočvirjene predele z 800 hektari zemljišča, ki pa ne more služiti svojem namenu - poljedelstvu. Poleg te zamočvirjenosti povzroča metlavost, bolezen, ki se pojavlja na živini. Upamo, da bomo z večjo povezavo z občinsko skupščino uspeli regulacijo teh strug uvrstiti v program Območne vodne skupnosti Ljubljana - Sava.«

To so le nekateri, a najpomembnejši in najbolj vidni uspehi pridnih krajanov, ki pa jih, kot je poudaril sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov, ne bi mogli uresničiti, če ne bi imeli močne podpore vseh družbenopolitičnih organizacij v KS in ljudi, ki v njih aktivno delujejo.

NINA COŽ

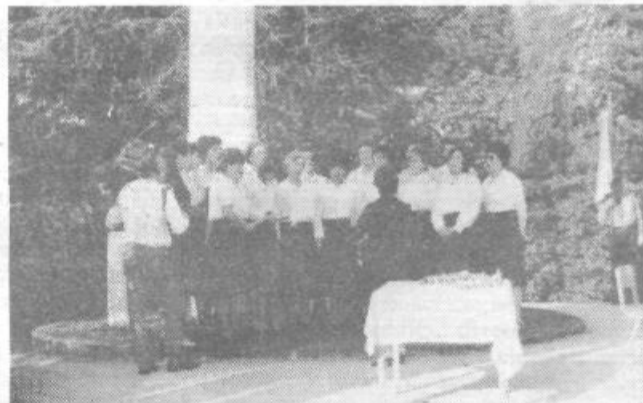
Franc Rigler

Proslave ob krajevni praznik Vrhovci in Brda se je udeležilo nekaj sto krajanov. Sam potek pa so motili osebni avtomobili, saj organizator ni mogel za dobro uro zapreti del Ceste na Vrhovce od samopostrežne trgovine pa do kegjišča Pečarič

V imenu Sveta KS in DPO Vrhovci sta priznanja podelila Antonija Rožič in Drago Maroša. Med drugimi je pisno priznanje KS sprejel tudi dolgoletni družbenopolitični delavec Franc Tomšič

Po več letih premora se je sokrajanom predstavil tudi ženski pevski zbor KUD Brdo-Vrhovci

IZ BREZOVICE

Z delom in prispevki do ulične razsvetljave

Stanovalci neasfaltiranega dela Založnikove ulice imamo od junija letos ulično razsvetljavo. Že jeseni lanskega leta smo se stanovalci dogovorili, da v letu 1984 s prostovoljnimi delom in denarnimi prispevki zgradimo ulično razsvetljavo. Krajevna skupnost Brezovica je prispevala 20.000 din, ostalo pa stanovalci sami. S Komunalnim podjetjem Ljubljana, TOZD Javna razsvetljava smo se dogovorili, da nam izstavi račun za 160 metrov podzemnega električnega kabla in priključitev na obstoječe omrežje javne razsvetljave. Račun je znašal 34.408 din. Štiri lične kandelabre in svetlobna telesa smo nabavili in naredili sami.

Zaradi spomladanskega deževnega vremena smo zemeljska dela (izkop, postavitve kandelabrov) lahko končali šele konec maja. Pri zemeljskih delih smo sodelovali vsi stanovalci, ne glede na starost in spol.

Po oceni strokovnjakov je vrednost materiala in del, ki so bila opravljena, nad 90.000 din. 26. junija so luči zagorele in ta dogodek smo dostojno proslavili.

TONE SLOBODNIK

SLOVESNO OB KRAJEVNEM PRAZNIKU

V spomin in opomin

Vročje julijske dni pred dvainštiridesetimi leti je na tedanje Vrhovce in Brdo prihrumela podivjana fašistična horda in začela neusmiljeno požigati in pobijati. Povod za ta gnusen zločin, naj bi bila smrt dveh italijanskih grenadirjev, v resnici pa so se fašisti hoteli maščevati prebivalcem Vrhovci in Brda za njihovo vsestransko pomoč narodnoosvobodilnemu gibanju. Po nekajurnem divjanju so se fašisti umaknili in za njimi so ostala pogorišča in ustreljene žrtve, toda že takoj nato je začela prihajati pomoč. Prebivalci Vrhovci in Brda so se tako prepričali, da so se odločili za pravo stran.

V spomin na ta zverinski zločin, ki se je zgodil 23. julija 1942, praznujejo svoj krajevni praznik krajanji Vrhovci in Brda. Že pred leti so se dogovorili, da bodo praznovali vsako leto v drugi krajevni skupnosti in letos je bila gostiteljica KS Vrhovci.

Prizadevni organizatorji so proslavo pripravili pred spomenikom padlih borcev, ki je poleg osnovne šole Vlado Miklavc. V okviru proslave je bila tudi slavnostna seja

skupščin obeh krajevni skupnosti, na kateri so podelili bronasta priznanja OF in pisna priznanja KS. Bronasta priznanja so prejeli: iz Vrhovci - Marija Kotnik, Marko Čermelj, Jakob Kozamernik, Jože Prijatelj in Stane Trček; z Brda pa Anton Kozamernik, Marija Konstantinovič, Cvetka Miklošič, Vilma Snoj in krajevna organizacija Rdečega križa. Pisna priznanja KS so dobili iz Vrhovci: Tomislav Cukrov, Ignac Čeak, Jože Gaber, Sašo Inkret, Ivan Križaj, Bine Lenaršič, Marija Marolt, Franci Špacapan ml., Ivanka Šuler, Franc Tomšič, Janez Verbič, Marko Verbič in Janez Vouk; z Brda Dimitrij Anastasov, Dušan Burnik, Rado Čope, Miloš Grozdanovski, Friderik Hren, Rajko Igljčar, DO Kemofarmacija, Alojz Kocijan, Stane Kušar, Viktor Mrdjen, Branko Osredkar, Viktor Plavsteiner, Jože Petrovčič, Franci Špacapan in Srečo Zorn. Slavnostni govornik je bil predsednik sveta KS Vrhovci Drago Maroša.

V kulturnem delu proslave pa so sodelovali z recitacijami in glasbenimi točkami

učenci osnovne šole Vlado Miklavc, malčki iz vrtca na Brdu in člani KUD Brdo-Vrhovci. Največ ploskanja pa so doživele članice ženskega pevskega zbora KUD Brdo-Vrhovci, ki so se znova zbrale in se v novi zasedbi in z novim programom predstavile sokrajanom. Kot vse kaže je to oživljanje zborovskega petja v obeh KS, saj načrtujejo, da bi v bližnji prihodnosti zbrali še moški zbor in nato morebiti sestavili kakovosten mešani zbor.

Po slavnostni seji skupščin KS in proslavi pa so se vsi zbrani krajanji zadržali na krajšem tovariškem srečanju. Prav gotovo so se na njem dogovorili za še tesnejše sodelovanje med krajevnima skupnostima Vrhovci in Brdo, čeprav je to že zdaj dobro. Krajanji so med seboj tako povezani in interesi obeh KS tako prepleteni, da sodelovanje mora biti dobro. V preteklosti so uresničili precej skupnih nalog, vendar jih veliko tudi še čaka.

Naj ob koncu še zapišemo, da je bilo razpoloženje krajanov Vrhovci nekoliko skaljeno, saj so pričakovali, da bo do njihovega praznika končno zgrajena kanalizacija na zgornjih Vrhovcih, vendar so se dela zavlekla. Zato upajo, da bo končana do dneva republike.

KuB